

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 zjutraj, ob ponedeljkih ob 4 popoldne.
Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadst. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu lista. Neprilagojena pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vrnijo.
Izdajatelj in odgovorni urednik: Stefan Godina. Lastnik konsorcij lista „Edinosti“: — Tisk tiskarne „Edinosti“, pisane zadruge z omejenim poročtvom v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20.
Telefon uredništva in uprave št. 11-57.
Naročnina znaša: Za celo leto K 24—
za pol leta 12—
za tri mesece 6—
za nedeljsko izdajo za celo leto 5-20
na pol leta 2-60

EDINOST

Posamezne številke „Edinosti“ se prodajajo po 6 vinarjev zastarele številke po 10 vinarjev.
Oglašje se računa na milimetre v širokosti ene kolone. Cene: Oglašje trgovcev in obrtnikov mm po 10 vln. Osmrtnice, zahvale, poslanice, oglašje denarnih zavodov mm po 20 vln. Oglašje v tekstu lista do pet vrst K 20— vsaka nadaljna vrsta 2—
Mali oglašji po 4 vinarje beseda, najmanj pa 40 vinarjev.
Oglašje sprejema inšeratični oddelček „Edinosti“. Naročniki in reklamacije se pošiljajo upravi lista. Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. — Plača in toži se v Trstu.
Uprava in inšeratični oddelček se nahajata v ulici Sv. Frančiška Asiškega št. 20. — Poštnoštevilnični račun št. 841.552.

Prodiranje naših čet proti Przemyslu. - Bitka v jugovzhodni Galiciji se še nadaljuje.

Dosedaj ujetih 143.500 mož, uplenjenih okoli 100 topov in 350 strojnih pušk. - Naši uspehi vzhodno od Užoškega prelaza. - Bitka pri Szawlah se še nadaljuje.

Belni francoski uspehi v bitki pri Lillu. - Med Mozo in Mozelo so se zopet razvili srditi boji.

Z avstrijsko-ruskega bojišča.

DUNAJ, 13. (Kor.) Uradno se objavlja: 13. maja 1915:

V novembrskih in decembrskih bitkah pri Lodzu in Linanovi izvojevali zmage zveznih nemških in avstroogrskih čet, so prisilile takratno rusko fronto na Poljskem in v zapadni Galiciji v razsežnosti do 400 km k umaknitvi. Takrat se je nameravalo prodiranje sovražnika v Nemčijo razbilo ob izkušeni spetnosti zveznih čet. Od januarja 1915 do sredine aprila so Rusi zmanj poskušali s premočjo prodreti preko Karpatov na Ogrsko. Po velikanskih izgubah se je ta načrt ob junaštvu in vztrajnosti naših čet v večmesečnih srđitih bojih popolnoma izjalovil.

S tem je prišel trenutek, da se z pomočjo združenimi četami obeh držav potolče sovražnika v skupnem napadu. Zmaga na fronti Tarnow-Gorlice ni samo osvobodila Galicijo sovražnika, ampak omajala tudi vso rusko fronto ob Nidi in v Karpatih. V izrabi prvega uspeha so zmagovite čete v desetdnevni bojih rusko tretjo in osmo armado potolke do uničenja, prehodile ozemlje od Dunajca in Beskidov do Sana in si priborile s tem 130 km domačega ozemlja.

Bogat plen je ostal v rokah zmagovalcev. Od 2. do 12. maja popoldne znaša skupna svota od vseh armad privedenih ujetnikov 143.500 mož, dalje okoli 100 topov in 350 strojnih pušk. K temu pridejo še vsi oni, ki so bili presenečeni vsled dogodkov, so zamudili zvezo z umikajočimi se četami in blodijo posamezno naokrog v gozdovih Karpatov. Tako se je štab ruske 48. pehotne divizije z generalom pehotne Kornilovom, udal večerj za hrbtom naših armad pri Odrzechow.

Zmešljav pri umikajočem se sovražniku označuje najbolj dejstvo, da je naš IX. armadni zbor v zadnjih treh dneh ujel prekinjek pomešano moštvo 51 ruskih polkov.

Ze več mesecev nakopičene orožne zaloge vseh vrst, municija in drug vojni material, je ostal vsled naglega prodiranja zasledovalcev v ruskih etapnih postajah. Ta plen bo šele sedaj moglo zbrati.

Severno od Visle prodirajo avstroogrške čete preko Stebnice. Nemške čete so osvojile gubernijsko glavno mesto Kielce.

Vzhodno od Užoškega prelaza so zavzele nemške in honvedske čete z naskokom večerj več ruskih višinskih postojank prodirle do južno od Turke in ujele 4000 mož. Napad se tu in v smeri proti Skole nadaljuje.

V jugovzhodni Galiciji prodirajo močne sovražne čete preko Horodenke.

Končno je še omeniti, da ruski komunikaciji zadnjih dni, v očividnem prizadevanju, da bi oslabili naše uspehe, vse zmanjšujejo in označujejo kot namenoma napadno poročanje. To je najbolj dokaz za veličino ruskega poraza, ki je zmešal ne samo akcije čet na bojišču, ampak tudi oficijalno poročanje vrhovnega ruskega armadnega vodstva.

Namestnik šefa generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Austrijsko vojno posojilo.

DUNAJ, 12. (Kor.) Podpisi na vojno posojilo: Brata Gutmann 4 milijone, Poldi-Hütte 1 milijon, bratje Böhrer 2 in pol milijona, Liebig 1 milijon, sinovi Reithoferja 1 milijon, dunajska občina 23 milijonov.

PODLISTEK

GREŠNICE.

Roman. — Francoski spisal Xavier de Montépian

Nekega dne je obstal pred prodajalno nekega vinskega trgovca na vogalu rue de Beaune in rue de Lille, kjer je neki de koracijski slikar slikal imenitno napisno desko.
Bila je tu cela vrsta grbov, okoli katerih se je ovijala zelena trta z modrimi grozdi. Na modrem dnu grbov pa so stale v zlatih črkah besede: Beaune, Nuits, Volnay, Pomard, Chambertin, Romanée, Sampañee, Saint George, Saint Julien, Médoc, Tavel, Sauterne, Lunel, Lafitte i. t. d.
Ta mala okrogla polja so bila okvir večjim podobam, katerih vsaka je bila ali žanrska slika ali pa tihotijer. Tu je bilo videti veselo Plance, ki pijejo v zakajeni gostilniški sobi, tam elegantne huzarske častnike, objemajoče lepe deklice in od-

Kako se godi našim ujetnikom v Rusiji.

DUNAJ, 12. (Kor.) Informacijski urad za vojne ujetnike, ki ga je bil ustanovil avstrijski Rdeči križ, je dobil danes sledeče v francoskem jeziku pisano pismo sličnega informacijskega urada Rdečega križa v Petrogradu:

»Predsedništvu Rdečega križa, Dunaj. Na željo generalnega ravnateljstva carskega ruskega Rdečega križa sem bil 25. marca 1915 v posebni misiji odposlan v Galicijo in specijalno v Przemysl. Hitim, da sporočim predsedništvu avstrijskega Rdečega križa sledeče:

Največji del przemyslske posadke je bil takoj po prodaji Przemysla odpravljen. Samo bolniki in ranjeni so ostali v bolnicah in sanatorijih. Le-ti (njihovo število znaša 6000) imajo vsako zdravniško pomoč, ki jo potrebujejo. Posadka je bila v raznih smereh odposlana v definitivne ujetniške tabore v vojaških okrajih Kazan in Turkestan. Naravno se bo odposiljatev list na Dunaj vsled velike oddaljenosti ujetniških krajev od Przemysla in velikega števila ujetnikov nekoliko zakasnila. Toda osrednji informacijski urad za vojne ujetnike bo še tekom prihodnjega tedna vpisal v Przemyslu samem sestavljene liste častnikov in moštva iz Przemysla kakor tudi list o častnikih in moštvi iz etap.

Kar se tiče podpiranja przemyslske posadke do trenutka njihovega definitivnega interniranja, dobivajo subalterni častniki do stotnika inkluzivno 1 rubelj 50 kopejk na dan (približno 4 krone), polkovniki in podpolkovniki 2 rublja 25 kopejk (približno 6 kron) in generali 2 rublja 50 kopejk na dan. Moštvo dobiva isto plačo kot ruski vojniki. Radi naglega odtransportiranja przemyslske posadke v notranjo Rusijo je bilo težko, organizirati na postajah med potjo zadostno pomoč, vendar so merodajne ruske oblasti vse mogoče ukrenile, da so dobivali potrebni ujetniki na raznih postajah med potjo kopejli in čisto perilo. Podpore v denarju ali v predmetih, ki jih prejemo po oskrbovalnem komiteju na Dunaju, se bodo od naše strani takoj razposlale ujetnikom v njihove določene kraje.

Predsednik osrednjega informacijskega urada za vojne ujetnike: generalmajor Ovtinnikov.

(Darila za vojne ujetnike se imajo posiljati na skupni informacijski urad Rdečega križa (Oskrbovalni komitej za vojne ujetnike) Dunaj I., Jasomirgottstrasse 6).

Z nemško-ruskega bojišča.

BERLIN, 13. (Kor.) Veliki glavni stan, 13. maja 1915:

Vzhodno bojišče.

Položaj je neizpremenjen.

Bitka pri Szawlah se še nadaljuje.

Jugovzhodno bojišče.

Armada skupina generalobersta pl. Mackensena je dosegla večerj na zasledovanju ozemlje Dubiecka ob San—Lancutu (ob dolnem Wyssoku) — Kolbuszovi (Severovzhodno od Dembice). Pod vtištem čete prodiranja se umikajo Rusi tudi iz postojank severno od Visle. Tamkaj so prispale čete generalobersta Woyrscha, zasledujoč sovražnika, v ozemlje južno in zapadno od Kiele.

V Karpatih so si priborile avstrijske in nemške čete višine vzhodno od zgornjega Stryja. Ujele so pri tem 3650 mož in ulele šest strojnih pušk.

prajoče šampanjske steklenice: potem velike koše, iz katerih so gledale ostrige, kakor iz roga izobila, potem biškoti, goreče konve punča in še veliko drugih stvari. Višek vsega je bil okrogloglasi Sile, ki je jahal na sodu in je stiskal sok grozda v kristalno čašo.

V trenutku, ko je prišel Friquet tjakaj, je slikar ravno dovrševal okusne jagode tega zlatega grozda. Ko je delal še kake pol ure, je stopil z lestvice in stopil par korakov nazaj, da bi presodil učinek cele slike. Tedaj je ugledal dečka, ki so se mu svetile oči navdušenja. To nemo in navno priznanje je silno ugajalo mojstru.

— Kako ti ugaja to? — je vprašal malega Friqueta.

— O, prekrasno je! — je odgovoril leta.

— Tudi jaz mislim, da je lepa slika, — je odgovoril slikar; — ti gotovo ne znaš tako, kaj ne da ne, mali?

— Jaz?

— Da, ti!

— O, jaz pa mislim, da!

Slikar je mislil, da ga ni razumel prav.

Sedaj, ko se bližajo armade generalobersta Mackensena trdnjavi Przemysl in dolnjemu Sanu, je mogoče podati približno sliko plena iz bitk pri Gorlicah in Tarnowu in v sledečih zasledovalnih bojih. Te armade so ujele dosedaj 103.500 Rusov, in uplenile 69 topov in 250 strojnih pušk. V tem številu se ni všteti plen iz bojev v Karpatih in severno od Visle, kjer je bilo istotako ujetih daleč nad 40.000 mož.

Vrhovno armadno vodstvo.

Drugo rusko vojno posojilo.

PETROGRAD, 12. (Kor.) Carski ukaz zaukazuje finančnemu ministrstvu, da naj razpiše drugo notranje posojilo v znesku ene milijarde rubljev.

Obsodba socijalističnih poslancev v dumi potrjena.

PETROGRAD, 12. (Kor.) Revizija socijalističnih poslancev dume proti razsodbi petrograjskega prizivnega sodišča, ki jih je obsodilo na izgnanstvo, je bila od senata zavrnjena.

Z zapadnega bojišča.

BERLIN, 13. (Kor.) Veliki glavni stan, 13. maja 1915:

Zapadno bojišče.

Vzhodno od Yperna smo zavzeli zopet sovražno oporišče.

Popoldne so bili močni francoski napadi proti naši fronti Ablain-Neuville odbiti ob neizgubah za sovražnika. Vendar pa smo vsled vgnezenja Francozov v naših najsprednejših jarkih med Carency in Neuville, večji del obkoljeno vas Carency in zapadni del Ablaina v pretekli noči morali izprazniti. Žal, da smo tudi pri tem zopet izgubili precejšnje število naših hrabrih vojakov in materiala.

Francoski poizkusi, da bi si zopet priborili severozapadno od Berry au Bacha v gozdovih južno od Ville au Bois izgubljene jarke, so ostali brezuspešni.

Po krepki artiljerijski predpripravi je napadel sovražnik večerj zvečer naše postojanke med Mozo in Mozelo pri Croix de Carnes. Posrečilo se mu je v širini 150 do 200 m vdreti v naše najsprednejše jarke. Po srđitih bajonetnih bojih pa so bile naše postojanke vendar zopet popolnoma izčiščene Francozov. Precej vojakov je ostalo v naših rokah.

Dve francoski kuli na zapadnem pobočju Hartmannswillerkopfa je naša artiljerija sestrelila.

Vrhovno armadno vodstvo.

Blokada angleškega vodovja.

LONDON, 12. (Kor.) 3500 ton velik parnik »Queen Wilhelmina« iz Sunderlanda je bil pri Amtlu, Nordhumberland, napaden od istega nemškega podmorskega čolna, ki je potopil dne 8. maja parnik »Don«. Moštvo je šlo v čolne, nakar je bil parnik potopljen.

LONDON, 12. (Kor.) »Morning Post« piše: Mi nismo niti najmanj presenečeni, če so izbruhnili v Liverpoolu, Londonu in drugje protinemški izgedi. Mi se moramo pripraviti za vojno, ki traja lahko cele generacije, dokler ne pade definitivna odločitev. Če kaka dežela sovraži drugo tako, kakor Nemčija Anglijo, pride sicer lahko do premirja vsled izmučenja, nikakor pa ne do trajnega miru tako dolgo, dokler ne bo uničen eden ali drug narod.

LONDON, 12. (Kor.) Ameriški poslaništvo naznanja, da se je z »Lusitanijo« po-

— Kaj praviš? — je vzkliknil začuden.

— Pravim, da mislim, da bi tudi jaz znal napraviti kaj takega.

— Ej, šališ se!

— Ne!

— No, rad bi pa res videl, ali je res.

— To je edino le vaša stvar; če vam je prav, pa poizkusiva.

— Dobro, pa poizkusi, ti mlečnozobec, le poizkusi.

Friquet je dosegel tako cilj svojih najtoplejših želja. Da bi mogel vzeti v roko paleto in čopič, o tem je sanjal že toliko časa in se mu je zdelo najlepše na svetu. Vzel je čopič in je v resnici naslikal list vinske trte na okenski okvir. Seveda stvar ni bila popolna, vendar pa še dosti dobra. Slikar ni hotel verjeti svojim očem. Ko pa mu je prešlo prvo začudenje, si je domislil takoj, da bi mu mogel veliko koristiti ta spretni dečko. Treba bi bilo le nekoliko pouka, ki bi sprevrnil dečka kmalu tako daleč, da bi mogel svojemu gospodarju za majhno odškodnino pomagati pri njegovem delu.

topilo 139 Amerikancev. Izjava poslaništva potrjuje, da je bil parnik torpediran brez kakega posvarila. Potopil se je v 18 minutah. Na krovu je bilo 218 Amerikancev.

Novo obstreljevanje Düinkirchna.

PARIZ, 12. (Kor.) »Paris Journal« poroča: Novo obstreljevanje Düinkirchna je povzročilo le neznatno stvarno škodo, na splošno pa je mesto Bergues resno poškodovano. Nad obema mestoma se ne prestanjo pojavljati nemška letala.

Uspeh nemškega letalca.

LYON, 12. (Kor.) Po tukajšnjih listih je bilo po bombah nemškega letalca, ki je preletel Saint Denis, zadetih veliko več oseb, kakor se je zaznalo prvotno.

Nemški zrakoplov ob izlivu Tyne.

LONDON, 12. (Kor.) Ob izlivu Tyne so baje videli večerj zvečer neki nemški zrakoplov.

Protinemški izgedi na Angleškem.

AMSTERDAM, 13. (Kor.) »Handelsblad« poroča iz Londona: Ogorčenje proti Nemcem se je poostriilo. V pretekli noči so bile v raznih okrajih vzhodnega Londona napadene nemške trgovine. Mnogo izmed njih je poškodovanih, nekatere pa so popolnoma uničene. Policija je le s težavo vzpostavila zopet red. K prodajanju mesa v Southfieldu in k prodajanju sadja v Coventgardnu se ne pripušča nobenega Nemca več.

V londonskih klubih krožijo liste s predlogom, da se naturalizirani Nemci izključijo. Sinoci je neko poslanstvo, ki ga je spremljala velikanska množica, odkorakala iz City proti parlamentu ter se je javilo pri generalnem pravdniku. Odposlanstvo je zahtevalo, da se vse Nemce, Avstrijce in Ogrce, ali so potem že naturalizirani ali ne, v njihovom lastnem interesu za dobo vojne internira.

LONDON, 13. (Kor.) Kakor poročajo »Times« je pričela policija v Liverpoolu z obsežnimi odredbami in svrhu interniranja Nemcev. V Londonu so nemškim restavrantom ljudje iz City zagrozili, da jih napadejo, ako se lokali ne zapro. Tudi v Manchesteru se vrše izgedi proti Nemcem.

ROTTERDAM, 13. (Kor.) Kakor poroča »Rotterdamsche Courant« je bila množica ki se je večerj zjutraj v vzhodnem in severnem delu Londona udeleževala izgedov proti Nemcem, tako mnogobrojna, da se je morala policija omejevati na to, da je ščitila osebe, ter je trgovine prepustila svoji usodi.

LONDON, 13. (Kor. — (Reuter.) Nemcem sovražne demonstracije so se snoči v Londonu ponovile. Množica 300 moških in žensk je korakala skozi Barkinsroad ter je kričala: »Doli z Nemci!« Neka zaloga pohištva je bila uplenjena. Bilo je aretiranih 20 oseb. Tudi v Southendu so se vršile Nemcem sovražne demonstracije. Na tisoče ljudi je uničevalo nemške trgovine; pritegniti so se morale čete, da so varovale lastnino Nemcev.

ROTTERDAM, 13. (Kor.) »Rotterdamsche Courant« poroča nadalje o protinemški gonji v Londonu. Državni podtajnik Tennan je odgovoril v ponedeljek na neko vprašanje, da se bo kabinet bavil z vprašanjem interniranja Nemcev. Najbrž se bo sklenilo interniranje Nemcev. Alarmujoče vesti, kakor ona lorda Beresforda, da bi bila tisti dan, ko bi se nad Londonom pojavil kak Zeppelinovec, usoda Nemcev zapečatena, vlada sicer ne bi mogla dosti upoštevati, toda razpoloženje

Vprašal je torej dečka, kdo je, in ko je slišal, da je neodvisen, mu je ponudil, da ga vzame s seboj.

Lahko si je misliti, s kakim veseljem je mali Robert sprejel to slikarjevo ponudbo.

Tri leta pozneje, ko je deček vzrastel v mladeniča, je bil eden najspretnjših dekoracijskih slikarjev v Parizu in okoli.

Vsaka umetnina ima dve strogo različni strani: duševni osnutek in materialno izvedbo, ali z drugimi krajšimi besedami povedano: zamisel in obliko.

So umetniki ustvarjajočega in iznajdljivega duha, katerim pa nedostaje oblike, katerih roka ni dorastla mislim in ki niso zmogni, da bi v mislih zasnovano sliko natančno vrgli na platno ali iz sirovega kamna izčarali že davno zamišljeni kip. Marsikdo drug pa ima spretno roko, ne pa rodovitnih misli, in če se natančno premotivirajo njegova dela, se ne najde pod sijajno zunanostjo in brezhibno izvedbo niti originalnost niti inspiracija.

občinstva je tako, da postaja interniranje Nemcev potrebno v interesu njihove varnosti.

Asquith o protinemških izgedih na Angleškem.

LONDON, 12. (Kor.) Na vprašanje, ali misli vlada vsled močnega razburjenja proti sovražnim podnikom napraviti kake korake, je ministrski predsednik Asquith v spodnji zbornici odgovoril, da je naraščajoče kršenje običajev civiliziranega vojevanja in pravil človečanstva vzbudilo v vseh razredih prebivalstva upravičeno ogorčenje. Posledica tega je žalobog, da obstoji nevarnost, da bodo za zločine drugih plačali nedolžni. Dosedanja interniranja so bila izvršena iz vojaških vzrokov, toda vlada uvideva, da najnoveljši dogodki zahtevajo, da se gre tudi preko čisto vojaških odredb. Vlada razmotriva zato izvedbo ločenja in interniranja sovražnih podanikov v večjem merilu.

Vojna Turčija proti tropsperazumam.

Pred Dardanelami in na kavkaški fronti.

CARIGRAD, 12. (Kor.) Glavni stan poroča:

Na dardanelski fronti se ni vršila nobena pomembna akcija. Nadaljuje se le slabšeji topovski in infanterijski ogenj.

V Arburnu je del naših baterij obstreljeval zadnji oddelček sovražnika in njegove izkrcevalne točke.

Predvčerajšnjim je bila angleška oklopna »Implacable«, ko je brezuspešno obstreljevala naše anatolske baterije ob vходу v morsko ožino, zadeta od štirih kroglj naših baterij in se je umaknila.

Na kavkaški fronti je bil ruski napad, izvršen s premočjo v ozemlju Oltyja na naše sprednje straže, popolnoma odbit. Po protinapadih se nam je posrečilo zasesti obvladujoče višine.

Na ostalih frontah ničesar pomembnega.

CARIGRAD, 12. (Kor.) Iz dardaneljske fronte se poroča, da sovražno brodovje, ki se ne upa priti v morsko ožino, nadaljuje obstreljevanje dela naših utrd v visokega morja, seveda brez uspeha.

LONDON, 12. (Kor.) V zgornji zbornici je podal lord Crewe pojasnila o položaju v Dardanelah in naznanil, da je bil v noči 2. maja izvršen napad na celo linijo zavaznikov, a je bil odbit ob številnih izgubah za Angleže kakor tudi za sovražnika. Postojanke sovražnih rezerv so bile razkrite s pomočjo reflektorjev, nakar so 7.5centimetrski francoski topovi povzročili sovražniku velike izgube. V naslednjih nočeh do 6. maja so bili napadi ponavljani in odbiti brez truda, tako da so Angleži napredovali. Postojanke zavaznikov so bile med tem ojačane in pripelane nove čete. Francozi so zasedli važno točko na levem krilu in prizadejali sovražniku izgube z bajonetnim napadom. Tudi Avstrialci in Novozelanci so opravljali koristno delo in sicer s tem, da so zapletli v boj sovražnika na nekem drugem delu poluotoka. Operacije so bile redovito podpirane od brodovja.

Razširjenje brambne obveznosti v Turčiji.

CARIGRAD, 12. (Kor.) Uradni list objavlja zakonsko novelo, ki pod pridržkom parlamentarnega odobrenja na dobo brambne obveznosti nahajajoče se člene prejšnjega brambnega zakona spreminja v tem smislu, da se brambna dolžnost, ki je znašala za infanterijo in trensko službo 25, za ostale vrste armade pa 20 in za morna-

— Takim dozdevnim umetnikom je treba dati lep model in posnemajo ga z brezprimernim natančnostjo. Posnemali bodo izborna vse šole, načine vseh mojstrov. To se pač kopisti, posnemovalci, nikakor pa ustvarjajoči ženijo.

V to zadnjo vrsto je spadal tudi Robert Friquet.

Dosegel je kmalu veliko spretnost v slikanju. Bil je strokovnjak v svojem rokodelstvu in je v mehaničnem oziru brez prigovora izvrševal svoja dela takó izborna, da so mu poznavalci umetnosti prav radi izrekli svoje priznanje. Vse to pa je mladenček človeku več škodovalo kot pa koristilo.

Neki zgodovinski slikar, ki je imel nekaj talenta in je užival tudi precej dober sloves, je videl Roberta Friqueta nekega dne na delu in je bil ves začuden zaradi njegovega lepega kolorita in spretnosti v delu. Misli je, da čaka mladega človeka sijajna umetniška bodočnost in mu je zato ponudil svoj svet in prosto mesto v ateljeju svojih učencev.

(Dalje.)

rico le 17let, prične sedaj za vse vrste armade in mornarice s končanim 18. letom in konča z dovršenim 45. letom. 18- in 19-letni, kakor tudi 20letni nevpoklicani, se zamorejo vpoklicati le v vojnem slučaju na podlagi cesarske naredbe. Službena obveznost se prične s končanim 20. letom in traja 20 let za infanterijo in trensko moštvo, 18 let za ostale vrste armade in orožništvo ter godbo in 10 let za mornarico. Črnovojniška obveznost traja pri vseh vrstah do končnega 45. leta, pri čemer se smatra v črno vojsko uvrščeno mornariško moštvo kot črnovojniško infanterijo.

Sprejem posadke križarke »Emden« v Damasku.

CARIGRAD, 12. (Kor.) Damaščanski valji je predvčeršnjim na čast posadke križarke »Emden« priredil pojedino. Gosodom so bili v imenu damaščanskega prebivalstva podarjeni v Damasku izdelani burnusi. Posadka je danes odpotovala.

Subskripcije za turški dreadnought. CARIGRAD, 12. (Kor.) Prebivalstvo v Cezareji je podpisalo 12.000 funtov za gradnjo dreadnoughta »Metid Khan«. Od vseh strani prihajajo poročila o subskripcijah za ta namen.

Konferenca Garronija z velikim vezirjem in Talat bejem.

CARIGRAD, 12. (Kor.) Italijanski poslanik Garroni je imel večeraj popoldne konferenco z velikim vezirjem in ministrom za notranje zadeve, Talat bejem.

Grški ministrski svet.

ATENE, 13. (Kor.) Čeprav rezultat ministrskih sej zadnjih dni ni bil objavljen, se vendar zadržuje za gotovost, da bo vlada nadaljevala nevtralnostno politiko.

Vojni naročila v Ameriki.

NEWYORK, 12. (Kor.) »Westinghouse Electric Company« je dobila veliko vojni naročilo. Posameznosti manjkajo. »American Woolen Company« je dobila od belgijske vlade naročilo za več milijonov blaga za uniforme in 25.000 odev. Ista družba je dobila od zavezanih vojn za prejet naročilo v vrednosti 5 in pol milijona dolarjev. Neka tvrdka mora izdelati za Rusijo za 30.000 dolarjev šrapnelov.

Francija je kupila koncem aprila 15.000 ton rafiniranega sladkorja. Skupni zunanji nakupi sladkorja so znašali 25.000 ton.

Razne politične vesti.

Sin Izvoljskega težko ranjen pred Dardanelami. Iz Zeneve se poroča: Sin ruskega veleposlanika Izvoljskega v Parizu, ki je bil pri boju v Dardanelah težko ranjen, je služil tamkaj kot tolmач. Njegovo stanje je baje brezupno.

Sin Sazonova ujet. Iz Biele se poroča: Skozi tukajšnje mesto prihajajo neprestano veliki ruski ujetniški transporti. Med njimi je tudi mnogo ranjenih. Med ujetniki se nahaja tudi sin ruskega ministra za zunanje zadeve, Sazonova. Ta je pravil, da so morali zvezne čete prodrati že precej daleč, ker se je nahajal daleč za prvimi linijami, ko je bil njegov oddelek iznaden od avstrijskih čet in on ujet.

RAZGLAS.

K prebiranju, ki se prične dne 14. t. m., morajo priiti tudi oni črnovojniški zavezanci (Tržčani dne 20. maja v stari kadetni šoli, ptujci dne 21. maja v domobranski vojašnici v Rocolu), ki se jim dosedaj vsled posesti črnovojniškega odslužnega pisma (Abschied) ni bilo treba predstaviti k prebiranju z onimi rojstnih letnikov 1873—1877, ker so pred dovršitvijo 42. leta izpolnili dosedanje črnovojniško dolžnost, ki se je pa sedaj podaljšala in so tedaj vnovič postali črnovojni zavezanci. V ogib prevelikega navala ptujcev o posameznih dnevih, se vabi iste, da se predstavijo pri III. komisiji v Rocolu po sedečem vspredu:

14. maja rojstni l. 1878, 1879, 1880, 1881
15. maja " 1882, 1883, 1884, 1885
16. maja " 1886, 1887, 1888, 1889
17. maja " 1890, 1892, 1893, 1894
18. maja " 1865, 1866
19. maja " 1867, 1868
20. maja " 1869, 1870
21. maja " 1871, 1872

Kedaj odrinejo črnovojniški zavezanci (domačini in ptujci) proglašeni sposobnim z orožjem za črnovojniško službo, se bo naznanilo svoječasno.

C. kr. namestništveni svetovalec.

Domuče vesti.

† Prof. Matko Mandić

Pozno v noč nam je došla žalostna vest, da je večeraj zvečer preminil v Trstu po dolgotrajni bolezni državni in deželni poslanec prof. Matko Mandić, velezašni voditelj istrskih Slovencev in Hrvatov. Pokojnik je bil najozrejši splošno prepovedan našega naroda v Istri in tudi v Trstu, in eden onih idealnih starih rodoljubov, ki je vse svoje življenje od mladih nog naprej posvetil svojem narodu. Vest o smrti prof. Mandića bo pretresljivo učinkovala ne samo na one, ki so osebno po-

znali tega idealnega moža, temveč sploh na vso slovensko-hrvatsko javnost, posebno pa še na prebivalstvo njegove ožje istrske domovine, za katerega materialno in narodno povzdigo se je mož toliko žrtvoval. Obširneje o delovanju pokojnika med našim narodom, izpregovorimo v prihodnjih številki. — Užaloščenim njegovim sorodnikom naše najiskrenejše sožalje.

Smrtna kosa. Večeraj je preminil gospod Jakob Košuta iz znane družine v Sv. Križu. Blagi je bil podpora vsem potrebnim, za kar ga bodo posebno ubogi, ribiči in drugi zelo pogrešali. — Blag mu spomin!

Važna razsodba upravnega sodišča. — Upravno sodišče je minole sobote razsodilo, da je izvolitev šestih članov nemškega kraljevega šolskega sveta v Trebinju neveljavna, ker pošiljajo svoje otroke v češke šole in ker njihovi svojci v izvezen hiše govorijo češki in ker sami pripadajo češkim in nobenim nemškim družtvom. Ni jih torej smatrati za Nemce in zato ne smejo vršiti službe nemškega kraljevega šolskega sveta.

Dela na polju v Dalmaciji. V zaderskem »Narodnem Listu« čitamo: Te dni smo imeli priliko, da smo se razgovarjali z nekolicinami posestniki iz okolice, ki s skrbjo opazujejo dela na polju, kajti ne dostajajo delavnih rok in živine. Vsled tega pomankanja se ni moglo vse polje obdelati; a kjer se je obdelalo in posejalo, je pa yprašanje, kako se izvrši drugo poljsko delo, predno pride do sadu. Tudi radi vinogradov so jako v skrbeh, ker primanjkuje delavnih sil in modre galice. Prepričani smo, da poklicani faktorji ukrepenjo potrebo, da se dela na polju omogočijo.

Občni zbor ženske podružnice CMD se bo vršil jutri, v soboto 15. t. m. ob 6. uri v prostorih Slovenske Citalnice z običajnim dnevnim redom. Prosimo za številno udeležbo!

Smrti češkega umetnika. V Sofiji je umrl vsled kapi češki slikar prof. Jaroslav Vesin. Pokojnik je bil umetnik svetovnega slovesa. Najprej se je proslavil s svojimi živalskimi slikami iz Slovaške. Do svetovnega slovesa pa je prišel po svojih vojnih slikah. S temi koloristično sijajno uspelimi slikami je obrnil nase pozornost princa Ferdinanda Koburskega, poznejšega bolgarskega kralja, ki ga je, zasedši bolgarski prestol, na novoustanovljeni šoli lepih umetnosti v Sofiji, imenoval vojnim slikarjem. V tej lastnosti je Vesin imel dostojanstvo polkovnika. Njegovim oljnatim slikam iz zadnje perijode njegovega ustvarjanja so vzeti predmeti iz zadnje bolgarsko-turške vojne. Da si oddaljen od svoje češke domovine, tej je ohranil zvestobo do zadnjega diha. Po pokojnem umetniku, ki je proslavil češko ime, žaluje ves češki narod.

O ranjenih, odnosno bolnih vojakih. — V pomožno in kontumačno bolnišnico Rdečega križa v ulici Fabio Severo so bili sprjeti črnovojni Fran Zadnik, Nikolaj Kovačević, 2. bosensko-hercegovskega pešpolka, Alojzij Miklavc, 5. domobranskega pešpolka, črnovojni Mihael Hervatin, Vladimir Kojić, 2. bosensko-hercegovskega pešpolka, Josip Ružić črnovojniškega bataljona v Trstu, Ivan Borri 5. domobranskega pešpolka, črnovojni Ivan De Stefano, Anton Uščing črnovojniškega bataljona v Trstu, Josip Zadnik 5. domobranskega pešpolka, Anta Smole črnovojniškega bataljona v Trstu in Josip Ottoničer 5. domobranskega pešpolka. Odpuščenih je pa bilo iz te pomožne in kontumačne bolnišnice 61 vojakov,

Truplo utopijenca najdeno v morju. — Večeraj zjutraj so našli v morju blizu svetilnika mrtvo truplo utopjenega človeka. Pozneje so ugotovili, da je bil utopjen 5 letni Mihael Grgič, doma iz Sežane. Ne ve se, če je nesrečno padel v morje po nesreči, ali če je sam s samomorilnim namenom skočil v morje. Truplo pokojnika so prenesli v mrtvašnico pri Sv. Justu.

Janez in Miha s Tolstegavrha. Predvčeršnjim popoldne ob polihstih, ko je prisopihal na kolodvor južne železnice dunajski poštni vlak, so detektivki, ki tam službujejo, videli izstopiti med drugimi potniki tudi dva približno komaj 16 do 18 letna mladeniča, ki sta gledala okoli sebe tako zmedeno, da se jima je od daleč poznalo, da sta v zadregi. Zato je pa eden detektivov pristopil k njima in ju povabil s seboj na tamonjši policijski urad. Tu jima je policijski oficijal Schabl postavil razna vprašanja, na katere sta onadva mladiča povedala, da sta brata 18 letni Mihael in 16 letni Ivan Rančan, doma s Tolstegavrha na Koroškem, kjer da imata očeta in mater ter da sta prišla v Trst iskat dela. Nato jima je pa dal policijski oficijal Schabl preiskati žepa, in glej: v žepih sta rejšega so našli samih 14 kron denarja, a v žepih mlajšega brata so pa našli vsega skupaj nič manje nego 368 kron denarja. Na vprašanje, kdo da jima je dal, oziroma, kje da sta dobila toliko denarja, nista hotela sprva nič povedati, slednjič je pa mlajši vendarle povedal. Povedal je, da sta skupaj z bratom dne 11. t. m. zapustila očetovo hišo na Tolstemvrhu in odšla peš proti Celju. Namenjena sta bila v Trst. Prvo noč sta prenočila v neki prazni koči, ki sta jo našla ob cesti med Tolstemvrhom in Celjem. Ko sta se pa zjutraj zbudila in sta hotela oditi dalje, je on, mlajši brat zapazil, da za vratni keče visi neki telovnik. Vzel je ta telovnik v roke in v njem je našel listino, v kateri je bilo

420 kron denarja v bankovcih. Vzel je denar, a prazno listino je vtaknil nazaj v telovnikov žep, in obesil telovnik nazaj, kjer ga je bil našel. Seveda sta nato odšla še bolj vesela nego prej. Bratu Mihi je Janez dal 50 kron, a Miha je moral s tem denarjem plačati vožnjo do Trsta. Šla sta namreč peš do Celja, a od Celja v Trst sta se pripeljala z vlakom. Med vožnjo je Janez potrošil le 2 kroni in zato mu jih je ostalo še 368, drugače je pa plačeval le Miha, kateremu je od petdesetih kron ostalo le še 14. To, kar je Janez povedal, je policijskemu oficijalu tudi Miha potrdil. Seveda nista vedela povedati, čigav da je bil oni denar, ker ne vesta čigava da je ona koča, v kateri sta prenočila. Sicer se pa bo to že izvedelo, ker oni, ki mu je bilo ukazanih 420 kron, gotovo ne bo molčal. Rančanova Janez in Miha s Tolstegavrha sta pa morala v goste v ulico del Coronoe, odkoder ju bodo poslali v Celje, izročivši ju tamošnjemu deželnemu sodišču.

Zaradi zločina tatvine. Večeraj dopoldne okoli polenajstih je neki redar na trgu pred kolodvorom južne železnice aretirjal 20 letnega težaka in obenem tudi natakarkarja Alojzija Tenceja iz Sv. Križa pri Trstu. Aretirjal ga je pa zato, ker je vedel, da ga deželno sodišče išče zaradi zločina tatvine.

Zopet so ga tatovi obiskali. Pred par dnevi smo poročali, kako so neznanji tatovi po noči s ponarejenimi ključki odprli mesnico v ulici sv. Vida št. 7, katere lastnik je mesar Just Fabbro, in ukradli dve četrti vola. Predsnočnim so pa uzmovčiji zopet poostili to mesnico s svojim obiskom: odprli so mesnico tudi to pot s ponarejenimi ključki, a odneli so kar cele tri četrti vola, v skupni vrednosti 142 kron. Seveda je mesar Fabbro tudi to tatvino prijavil policijskemu komisariatu v ulici dela Mude vecchia, vendar pa ni o tatovih še vedno ne duha ne sluha.

Nesrečna žena. Večeraj popoldne okoli polipetih je šla 49letna Terezija Martiniseva, ki stanuje pri Sv. Ivanu na Bradežiji št. 799 iz mesta proti domu. Ko je pa šla mimo gostilne »Brochetta« na rotundici v Bošketo, se je pa nenadoma utrgala debela veja nekega drevesa in je, padši na tla, udarila in precej težko pobila Martinisevo na levi rami in na desnem stegnu. Uboga ženica je vsled tega padla na tla, a drugi ljudje so jo prenesli v gostilno »Brochetta«, nakar so telefoničnim putem pozvali na pomoč zdravnika z zdravniške postaje, ki je, prišedši nemudoma k njej, podelil Martinisevi najnujnejšo slučajno primerno pomoč in jo dal potem prepeljati s svojim vozom domov. — Martiniseva je pa reva v resnici nesrečna. Se mlada deklina se je bila omožila z nekim avstrijskim Nemcem. Iz tega zakona sta se rodila dva sina, ki sta sedaj oba pod orožjem. Mož ji je pa umrl že pet let po poroki. Dobro leto po njegovi smrti se je pa Terezija omožila v drugič, in sicer to pot z Martinisem, ki je pa Lah iz Italije. In iz tega zakona sta se rodila tudi dva otroka: hčerka in sin. Pred nekoliko dnevi sta pa njen mož Martinis in sin odpotovala v Italijo in uboga Terezija je sedaj sama s hčerko, dočim ima dva sinova pod orožjem v Avstriji in enega v Italiji, kajti tudi ta bo moral tam najbrž pod orožje.

Maslo, jajca in ribe. Hijeronim Vukov ima v neki hiši na Josipovem trgu (piazza Giuseppe) prodajalno zelenjadi. — Večeraj zjutraj ob petih je redar Peter Gjadrošič, idoč preko rečenega trga, videl, da so vrata Vukove prodajalne odprta. Obvestil je o tem nemudoma svojega predstojnika na redarstveni stražnici v ulici dela Mude vecchia, nakar je bil pozvan Vukov ki je takoj konstatiral, da mu je bilo iz prodajalne ukradeno mnogo sirovega masla, jajec in sardel: vsega skupaj za kakih 50 kron vrednosti. O tatovih ni tudi tukaj ne duha ne sluha.

Kako se je porezal? Predsnočnim okoli enajstih je bil zdravnik z zdravniške postaje pozvan na pomoč v hišo št. 6 na trgu sv. Ivana. Prišedši tja, je pa našel 17 letnega dijaka Hermannstorferja, ki je imel na levi roki od lakta doli pa do zapestja mnogo ran, zadanih z nožem. — Zdravnik mu je rane izpral in mu potem

povil roko. Kako da se je Hermannstorfer mogel tako porezati, nam ni znano.

Kolesarjeva nesreča. Večeraj popoldne ob polipetih je prišel prositi pomoči na zdravniško postajo 19 letni elektricist Humbert Rudež, ki stanuje v ulici Donadoni št. 18. Imel je precejšnjo rano na bradi in več krvavih prask na čelu in na levem licu. Povedal je, da je padel s kolesa in se tako pobil. Zdravnik mu je izlečil rane in mu svetoval, naj s kolesom vozi previdneje.

Pazite na otroke! Antonija Beledijeva, ki stanuje v hiši št. 16 v ulici di Donota, je večeraj popoldne ob polihstih prinesla na zdravniško postajo svojo komaj dveletno hčerko Ivanko. Ubogo dete je imelo levo roko v rami zvinjeno. Mati je povedala, da je dete padlo s postelje in si pri tem pohabilo roko. Zdravnik je otroku naravnal roko in jo potem povil z Buroffovimi obkladki.

Umrli so: Prijavljeni dne 13. t. m. na mestnem fizikatu: Velak Izabela, poldrugogo leto, Carbola zgoranja št. 75; Slager Silvana, 8 mesecev, Kladin št. 392; Tosutti Fran, 69 let, ulica degli Stella št. 2; Janda Tomažinka, 77 let, ulica sv. Spiridijona št. 1. — V mestni bolnišnici dne 10. t. m.: Lisjak Anton, 64 let; Masten Marija, 36 let. — V mestni bolnišnici dne 11. t. m.: Bernetič Anton, 16 let; Josip Kapun, 44 let; Sponza Dominik, 44 let; Piščane Justina, 9 let; Glumac Magdalena, 45 let; Tučić Cezar, 19 let.

Vesti iz Goriške.

Patriotične demonstracije v Villi Vicentini v Furlaniji. Kakor v Rudi, tako se je vršila tudi v Villi Vicentini patriotična demonstracija, pri kateri je ljudstvo pokazalo svojo vdanost naši monarhiji, našemu vladarju in ljubezen do naših hrabrih vojakov. Po maši se je zbralo prebivalstvo pred občinsko hišo, župan je imel primeren nagovor, razvili so črno-rmeno zastavo in odšli, pevajoč cesarsko himno, po vasi; neprestano so navdušeno klicali: »Viva I, Austria!« Viva il nostro amato Imperatore! Demonstracija je napravila na vse najboljše utis.

Vojnoinformacijski urad v Gorici izkazuje: Fran Godnič, 36 let star iz Komna, korporal 97. polka, zdrav, Nikolaj Gregoriat iz Ivaniza, 22 let star, 27. domobranskega polka, Jakob Gregoriat iz Topoljana, 26 let star, 27. domobranskega polka, Vinko Kovačič iz Komna, 25 let star, 97. polka, Rudolf Pisk iz Rihemberka, 25 let star, 10. polka, Fran Silič iz Biljane, 24 let star, 97. polka, Fran Stanič iz Anho-vega na Kanalskem, 97. polka, zdrav, se nahajajo v ruskem ujetništvu, ali kraji, kjer so, niso navedeni.

Ranjeni in bolni so došli v rusko ujetništvo poleg izkaza vojnoinformacijskega urada: Andrej Kravanja iz Bovca, 22 let star, vojak 97. polka, ima zmružene noge, nahaja se v bolnišnici v Harkovu; Josip Krašček iz Gorice, 21 let star, 97. polka, je ranjen na nogah, nahaja se tudi v Harkovu; Matija Kuhar, 30 let star, z Banišče, 27. domobranskega polka, se nahaja ranjen v Petropavlovsku; Josip Mozetič iz Gorice, 22 let star, 97. polka, je ranjen na roki, nahaja se v Čaškovu v bolnišnici; Fran Može, 30 let star, iz Sežane, 97. polka, ranjen, se nahaja v Petropavlovsku.

Umrli je v Gorici Tomaž Graf, vpokojeni deželnosodni svetnik, vitez reda F. J. itd.

Bolnišnica usmiljenih bratov v Gorici je pregledal te dni pater Veramundus Turdy, definitor reda usmiljenih bratov in prior in pater Timotej Deutschel, provincijal in vizitator. Kakšna je ta bolnišnica v zdravstvenem pogledu, je naši javnosti zadostno znano.

V ujetništvu v Srbiji se nahaja Jurij Brešan iz Ločnika, obmejne prve stotnije, delavec, ujet je bil pri Brsnu den 23. novembra. Nahaja se v Nišu.

V vojni službovanje je odšel znani slovenski jezikoslovec Koštilj, profesor na slovenskem moškem učiteljsku v Gorici.

Padli so na bojnem polju: Fran Bratina iz Ajdovščine, Ivan Čarga iz Kanala, vojaka 87. pešpolka. V februarju 1915 so

padli: Josip Marinič iz Biljane, rojen 1890, Alojzij Pirjevec, četovodja, iz goriške okolice, rojen 1888, Stefan Plesničar iz Cepovana, narednik, 1890, Peter Kacin, korporal, iz Tolmina, 1891, Stefan Milost iz Orgarja, 1882, Ivan Makuc iz Tolmina, 1879, meseca januarja je padel Ivan Vodičar iz goriške okolice, vsi vojaki 97. polka.

MALI OGLASI

se računajo po 4 stot. beredo. Masno tiskano besede se računajo enkrat več. — Najmanjša pristojbina znaša 40 stotink.

Kupujem žuklje (vreče) vsake vrste. — Ulica Solitario 21, Jakob Margon. 192

Pertot, urar, ulica Stadion št. 20!! 228

Likvidacija (po znižanih cenah vsega blaga ki se nahaja v prodajalni izgotovljenih oblek. Vogal Via Arcata-Sapone. 245

Ženitbena ponudba. Državni uradnik v X. čin. razredu se želi poročiti z gospojo prijetno zunanosti, do 24 let staro. Dopisi ako mogoče s sliko pod »Zaupanje« na Ins. odd. Edinosti. 250

Kdor ima »Edinost« od 31. novembra 1911 naj jo prinese Ins. odd. Edinosti proti primerni nagradi.

Dr. PEČNIK

Dr. PETSCHNIGG

TRST, VIA S. CATERINA STEV. 1.

Zdravnik za notranje (splošne) bolezni 8-9 in 2-3 in specialista za kožne in vodne (spolne) bolezni: 11½-1 in 7-7½.

Dr. HORVATH

TRST, CORSO ST. 17

Specialist za KOŽNE IN SPOLNE BOLEZNI SIBKOST IN NERVOZNOŠT

za BOLEZNI V NOGAH IN SKLEPIH.

Sprejema od 11-1 pop. in 4-5 zvečer ob nedeljah od 10-1.

Umetni zobje

z in brez željosti, zlate krone in obrobki

Villem Tuscher

konces. zobotehnik

TRST, ulica Caserma št. 13, II. nad.

Ordinira od 9. zjutraj do 6. zvečer.

Jakob Košuta

(p. d. Kočjanov)

posestnik v Sv. Križu št. 93.

Pogreb se bo vršil v soboto, dne 15. t. m. ob 10 predpol dne.

Sv. Križ pri Trstu, 13. V. 1915.

Josip, Mihael, Martin, sinovi.

Jožefa, Ana, Justina, hčere

v svojem in v imenu vseh sorodnikov.

Brez vsacega posebnega obvestila

Potpisane obitelji javljaju rođacima, prijateljima i znancima žalosnu vijest, da je jučer u 8½ sata na večer blago u Gospodinu umro, providjen sv. Sakramentima

Prof. Matko Mandić

zastupnik naroda.

Smrtini ostanci milog pokojnika bitice po blagoslovu u župnoj crkvi Sv. Antona Novoga u Trstu preneseni i privremeno pokopani na tršćanskom groblju u nedjelju dne 16. maja t. g. u 10 sata prije podne a u zgodnije doba bitice na izričitu pokojnikovu želju preneseni na groblje Sv. Lucije u Kastav.

Sprovod kreće iz kuće žalosti, ulica Crociera br. 1.

TRST, dne 14. maja 1915.

Obitelji Mandić-Brnčić.

Posebniš se direktnih objava ne će sliati. Moli se, da se eventualne pošiljke vjenaca na domjeste darovima u dobrotvorne svrhe i da se izvoli izostaviti sažalne posjete.